

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra ochrany lesa a myslivosti

VÝVOJ A ŘEŠENÍ PROBLEMATIKY PYTLÁCTVÍ NA PLZEŇSKU

The Development of Poaching and Solutions to the Problem in the Pilsen
Region

Bakalářská práce

Václav Boublerle

Obor: DPRM

Vedoucí práce: doc. Ing. Vladimír Hanzal, Csc.

Praha 2013

Prohlášení

"Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Vývoj a řešení problematiky pytláctví na Plzeňsku vypracoval samostatně pod vedením doc. Ing. Vladimíra Hanzala, Csc. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby."

Ve Strážově dne.....

.....

Podpis autora

Poděkování

Rád bych poděkoval všem, kteří se na mé práci podíleli a kteří mi umožnili tuto práci zpracovat. Jmenovitě především doc. Ing. Vladimíru Hanzalovi, CSc. svému vedoucímu bakalářské práce za odbornou pomoc a za to, že mi umožnil pracovat na této práci a tomto tématu, dále bych chtěl poděkovat pracovníkům Preventivně informačního oddělení, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje za cenné informace, které mi při tvorbě této práce poskytly a v neposlední řadě směřuje poděkování mé rodině za trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá vývojem a historií pytláctví a řešením této problematiky v rovině trestního práva. Charakterizuje podstatu pytláctví a zmiňuje i konkrétní případy v Plzeňském kraji. Pytláctví je celosvětový problém ať už v oblasti myslivecké či rybářské. Tato práce se zaměřuje na pytláctví v myslivosti.

Z výsledků je patrné, že pytláctví Plzeňsku se vyskytuje na celém území kraje s různou četností v jednotlivých honitbách a s různými způsoby provedení.

Klíčová slova – pytláctví, pytlák, past, oko, sečná zbraň, bodná zbraň, střelná zbraň, honitba, myslivost

Abstract

This bachelor thesis deals with the development and history of poaching and also with the solution to the problem in terms of criminal law. The essence of poaching and concrete cases in the Pilsen region are described here. Poaching is a worldwide problem, whether in hunting or fishing area. This thesis focuses on poaching in the area of hunting.

The results show that poaching in the Pilsen region occurs in the whole region with different frequency in individual hunting grounds and with different ways of implementation.

Keywords – poaching, poacher, trap, eye, cutting weapon, stabbing weapon, gun, hunting ground, hunting.

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	MATERIÁL A METODIKA.....	7
2.1	Materiál	7
2.2	Metodika	7
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE	8
4	DŮVODY PÁCHÁNÍ PYTLÁCTVÍ.....	16
5	CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ LOVU PŘI PYTLÁCTVÍ.....	18
6	PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY PYTLÁCTVÍ NA PLZEŇSKU	23
6.1	Pytláctví po rekodifikaci trestního zákoníku	23
6.2	Pytláctví na Plzeňsku z pohledu Policie ČR.....	26
7	ZÁVĚR A DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	33
8	POUŽITÉ ZDROJE.....	36
8.1	Literatura.....	36
8.2	Použité prameny z internetu	36
8.3	Ostatní literatura	37
8.4	Obrázky.....	37
8.5	Ostatní dokumenty	38
8.6	Nepublikované zdroje.....	38
9	PŘÍLOHY.....	39

1 ÚVOD

Pytláctví provází lidstvo od nejhlubší historie až po současnost. Lidé v minulosti pytláčili zvěř zejména z důvodu obživy. Dnes se z pytláctví stává výnosný obchod se zvěřinou i trofejemi, jak pro jednotlivce, tak pro organizované skupiny.

Cílem této práce je vytvoření spisu, ve kterém bude řešena problematika pytláctví v souvislosti s platnou legislativou České republiky na území Plzeňského kraje. Tato práce by měla zdokumentovat a ukázat na uvedených případech, jak škodlivé je pytláctví ve vztahu k ochraně přírody a zvěře. Vývoj a možnosti získání zbraní a prostředků při použití různých způsobů neoprávněného lovu zvěře. V práci je také zdokumentována problematika vyšetřování a dokazování trestné činnosti pachatelů pytláctví, zejména jedná-li se o organizovanou skupinu. Je zde potřeba poukázat na práci myslivců, lesníků a ochránců přírody, kteří svojí činností a zejména pak spoluprací s Policií České republiky přispívají k objasňování konkrétních případů. Pytláctvím se zabývají i spisovatelé a malíři, kteří jeho současnost i historii zachycují ve svých dílech a tím poukazují na jeho škodlivost. V práci je zmíněna i problematika změny trestního práva ve výkladu v příslušném paragrafu trestního zákoníku.

Věřím, že tato práce bude přínosem nejrozličnějším čtenářům a lidem, kteří by se rádi dozvěděli nejen něco z historie, ale i o vyšetřování a metodách dokazování pytláctví. Je těžké si představit kolik času a trpělivosti je potřeba vynaložit, aby pachatelé byli za své skutky potrestáni. Bohužel v několika případech byl pachatel pytláctví z řad myslivců nebo dokonce členem mysliveckého sdružení, ve kterém došlo k neoprávněnému odlovu zvěře. Tato práce by měla sloužit jako shrnutí dostupných názorů a pamětí, které se vyskytují mezi odborníky, právníky a spisovateli, zabývajících se problematikou pytláctví. Otázkou zůstává kolik historické literatury a spisů pojednávající tímto tématem se nedochovalo nebo upadlo v zapomnění. K pytláctví nelze přistupovat lehkovážně a s nezájmem, nejedná se pouze o problém Plzeňského kraje, ale je to problém nejen celoevropský, ale i celosvětový.

2 MATERIÁL A METODIKA

2.1 Materiál

Při tvorbě této práce byla použita dostupná česká literatura, zachycující danou problematiku a dále zákony a jiné normativní akty, dotýkající se pytláctví přímo nebo mající vztah k některým jeho aspektům, zejména v oblasti držení střelných zbraní. V policejních evidencích pak byly získávány obecné informace o výskytu pytláctví na Plzeňsku tak, aby se tato práce nedostala do konfliktu se Zákonem o ochraně osobních údajů nebo aby nedošlo k neoprávněnému úniku informací z informačních systémů Policie ČR.

2.2 Metodika

Z dostupných pramenů byl popsán vznik a vývoj pytláctví v obecné rovině, jeho příčiny a způsoby řešení.

Bylo čerpáno z literatury knihovny Policejní akademie České republiky Praha, z Městské knihovny v Klatovech a z časopisů a knih v mém vlastnictví. Použité zákony a vyhlášky byly čerpány ze Sbírky zákonů České republiky a rovněž z knižních podob zákonů. V neposlední řadě bylo využito i článků na internetu.

Při tvorbě práce jsem byl v osobním popř. telefonickém kontaktu s mysliveckými hospodáři či předsedy vybraných mysliveckých honiteb v Plzeňském kraji, s nimiž jsem konzultoval problematiku pytláctví v jejich úsecích. Konkrétní případy v rovině trestněprávní byly čerpány z policejních evidencí a konzultovány byly se členem Preventivně informačního oddělení PČR Plzeňského kraje a v některých případech i s vyšetřovatelem Služby kriminální policie a vyšetřování.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

Historik FRANCEK (2002) ve své knize Dějiny loupežnictva - Zloději, loupežníci, lupiči, pytláci a žháři píše o pytlácích 16. stol. až 19 stol., kteří pytláčili zvěř na komorních panstvích a císařských honitbách na území Čech. Dále popisuje zřízení lesní správy, kterou tvořili fořtmistři, lesmistři, nadlesní, hajní a pomocný personál. V díle se zmiňuje i o zavedení nových zákonů a opatření proti pytláctví. Zvěř se od středověku pokládala za vlastnictví majitele pozemku, a proto se pytláctví posuzovalo jako krádež. Vladislavské zřízení zemské řešilo pytláctví ve dvou rovinách: jinak byl postihován člověk svobodný a jinak poddaný. Např. svobodný za ulovení zvěře na cizím pozemku bez vědomí majitele nebo přes jeho výslovný zákaz musel uhradit pokutu 3 kopy grošů českých a náhradu škody deset kop grošů českých. Majitel pozemku však musel prokázat svůj zákaz myslivosti. Na počátku 16 stol. se objevil přísný zákaz užívání ručnic při lovu. V roce 1517 přijali stavové Svatováclavskou smlouvu a v roce 1524 Zřízení o ručnicích. V knize popisuje případy a tresty pytláků, které byli šetřeny a následně odsouzeny. Nejednalo se pouze o pokuty, ale usvědčený pytlák byl mnohdy uvězněn v žaláři. Zbraně pytláků se vlivem doby zdokonalovaly, kdy pytláci používali různá oka, pasti až po různě upravené ručnice.

Že bylo pytláctví neustále řešeným problémem, dokazuje i přepis článku z historického čísla časopisu Stráž myslivosti, kde MIKULA (1932) charakterizuje podstatu pytláctví a zmiňuje i pomstu pytláků myslivcům, kdy pytláci tráví jejich domácí zvířata, provádí vloupání do jejich příbytků a to vše jako odplatu za to, že se myslivci staví na ochranu zvěře před pytláky.

Neodmyslitelným protipólem vývoje pytláctví je vývoj myslivosti. BEZDĚK (1999) ve své knize Hledání kořenů mysliveckých tradic se zaměřuje na prvopočátky myslivosti. Zmiňuje zde vývoj způsobu lovu a tradic. Důraz klade i na mysliveckou čest a etiku. Pokud se někdo stává myslivcem, měl by jím být na celý život a vědomě a trvale dodržovat všechny zásady mu připomínané. Žít poctivě a příkladným životem, což autor našel na výučním listě myslivce z 18. Století. Tyto ideje jsou

poplatné i v dnešní přetechizované a přírodu ohrožující době. VACH – KOVAŘÍK (1973) své dílo Myslivecké zvyky a tradice věnují mysliveckým zvykům a tradicím, zmiňují se o vlivu myslivosti na umění a nedílnou součástí je stať o ochraně přírody. Zvyklosti při lovu spárkaté a drobné zvěře jsou uceleně popsány v samostatných kapitolách. Již od baroka do dnešní doby se dodržuje zvyk tzv. úlomku. Úlomkem je myšlena ulomená (nikoliv uříznutá) větvička jehličnatého nebo listnatého stromu, kterou si lovec zasune na pravou stranu klobouku. Takto viditelný úlomek značí, že zvěř byla řádně ulovena a nikoliv upytláčena.

Uceleným dílem o myslivecké historii, současnosti, tradicích, zvyklostech, ale i zákonech a dalších normativněprávních aktech, souvisejících s myslivostí kniha Myslivost - HROMAS A KOL. (2000). O pytláctví se zmiňuje pouze okrajově ve vztahu k ovlivňování životního prostředí ať už formou příležitostného odlovu zvěře nebo sběrem tzv. opuštěných mláďat, vajec a shozů. Pytláctví chápe jako úmyslné (cílený neoprávněný lov) nebo neúmyslné (např. pomocí motorových vozidel, kdy dochází k zatajení sražené zvěře po dopravní nehodě).

V pytláctví se uplatňují pasti nepřeberného množství druhů, počínaje jednoduchými oky, železnými pastmi až po důmyslné odchyťové klece, ale v posledních letech se ve velké míře užívají střelné zbraně, ať už legálně či nelegálně držené, v originální nebo upravené podobě. Originálními zbraněmi určenými k výkonu práva myslivosti se zabývá HANÁK (1998) ve své knize Myslivecké střelectví v praxi. Zbraně rozděluje dle použitého střeliva na kulové, brokové a kombinované. Nejedná se však o pouhý výčet zbraní, ale jsou zde popsány i jednotlivé druhy střeliva a v části o teorii střelby a balistice zmiňuje způsob míření na jednotlivé druhy zvěře.

O trestnosti pytláctví v roce 2012 se zmiňuje článek Pytláci a ti druzí v příloze časopisu Myslivost 1/2012, kde redaktor ŠPRONGL (2012) v rozhovoru s pražským advokátem JUDr. Jiřím Terynglem řeší mimo jiné problém dokazování spáchání trestného činu pytláctví, zejména v souvislosti s rekodifikací trestního zákoníku z 8.ledna 2009. Nad trestností pytláctví v historických souvislostech se zamýšlí LUBOVSKÝ (2012) - pracovník Ministerstva zemědělství, oddělení státní správy

lesů, myslivosti a rybářství - na internetových stránkách epravo.cz, kde v článku Pytláctví jako trestný čin proti životnímu prostředí dokumentuje vývoj trestnosti a stav v roce 2011. Konkrétně problematiku trestnosti Pytláctví po rekodifikaci trestního zákoníku ve stejnojmenném článku řeší ŠÍMA (2012), soudce krajského soudu Plzeň, kde uvádí, že úprava trestného činu pytláctví v trestním zákoníku z 8. ledna 2009 ve znění platném v r. 2011 přináší podstatnou změnu. Podle něj se pytláctví dopustí ten, kdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby. Znamenalo to, že pokud někdo neoprávněně lovil, avšak dosud nic neuložil, dopustil se pouze přestupku. Takového pachatele nebylo možno stíhat ani za přípravu k trestnému činu pytláctví, protože to by muselo být v zákoně výslovně uvedeno, tedy že příprava je rovněž trestná, ale tak tomu u tohoto trestného činu nebylo. Velmi problematické bylo ovšem i stíhání pro pokus trestného činu pytláctví.

Postupem policie při odhalování, vyšetřování a předcházení pytláctví se stejnojmenné publikaci zabývá NĚMEC (2002), kdy je možno říci, že je rozdělena do dvou částí, kdy první seznamuje s počátky a vznikem pytláctví, popisuje jeho genezi a analyzuje právní stav v období vydání, tedy v roce 2002. Druhá část je metodikou vyšetřování pytláctví, kdy jsou uplatňovány kriminalistické metody a postupy a dále možnosti kriminalistické prevence.

Pro potřeby Policie ČR při vyšetřování pytláctví vydalo v roce 2010 Ministerstvo zemědělství ČR sazebník minimálních hodnot neoprávněně ulovené zvěře podle druhu, pohlaví a věku. Hodnota zvěře je určena prostřednictvím minimálních nákladů na vrácení jedince téhož druhu do honitby, tj. uvedení věci do původního stavu. Pro celkovou hodnotu trofejové zvěře je nutné připočítat i hodnotu trofeje.

NĚMEC (2002) v publikaci popisuje problematiku právních norem před rokem 1989 a právní normy po roce 1989. Omezení, která z dnešního pohledu vypadají, jako nadbytečná působila výchovně. Jednalo se o porušení stanov, prováděcích vyhlášek, zákona o myslivosti, ale i při nesprávně provedeném odstřelu užitkové zvěře (např. provedení odstřelu omylem). Za porušení uvedených nařízení existovala řada přísných sankcí. Tyto sankce byly tvořeny stanovami mysliveckých sdružení a

Československého mysliveckého svazu. Jednalo se např. i trvalé vyloučení z mysliveckého svazu a následném odebrání loveckého lístku a zbraní. Pro myslivce, který chtěl a provozoval právo myslivosti jako koníček byla tato hrozba natolik výstražná, že si pytláčit vůbec nedovolil. Přesto bylo pytláctví zachované až do roku 1961 jako samostatný trestný čin. Nový trestní zákon 140/1961 Sb., který nabyt účinnosti 1. ledna 1962, vypustil ustanovení o pytláctví. Zákonodárce se domníval, že zlidověním myslivosti k pytláctví nebude docházet. Postupem let se ukázalo, že tato úvaha byla mylná. Případy, které se po účinnosti zákona řešily, byly posuzovány pouze jako přestupek podle ustanovení §7 písmeno e) zákona o přestupcích 60/1961 Sb. Obnovení samostatného činu pytláctví řešilo speciální ustanovení o pytláctví zákona 150/1969 Sb. o přečinech, který nabyt účinnosti dne 1. 1. 1970. Paragraf čtyři tohoto zákona charakterizoval pytláctví jako neoprávněný zásah do práv myslivosti a rybářského práva. V tomto ustanovení zahrnoval i případy týkající se lovu zvěře nebo ryb v době hájení, samozřejmě pouze v případech, kdy se nejednalo o trestný čin se škodou převyšující 1500 Kčs. Toto ustanovení, které bylo platné až do roku 1990, bylo velice zdařilé. Podle tohoto ustanovení bylo možné postihovat za přečin i myslivce a rybáře, kteří měli oprávnění zvěř lovit, ale porušili ustanovení ve vyhlášce o dobách lovu. Pachatel tohoto porušení mohl být potrestán odnětím svobody na jeden rok, nápravným opatřením, zákazem činnosti, peněžitým trestem až do výše 10 000,- Kč nebo propadnutím věci. Toto ustanovení bylo v roce 1990 zrušeno. Po zrušení zákona č. 150/1969 o přečinech bylo posuzováno pytláctví opět jako přestupek podle § 35 odst. 1 písm. f) zákona číslo 200/1990 Sb., o přestupcích, podle kterého mohl být pytlák potrestán pouze pokutou do výše 5000 Kč nebo zákazem činnosti do jednoho roku. Tento trest se vztahoval pouze k případům, kdy osoba úmyslně neoprávněně zasáhla do práva myslivosti anebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovila zvěř nebo chytala ryby v době hájení.

Po roce 1989, kdy stoupla výkupní hodnota zvěřiny z 18,- Kčs až na 45,- Kč za kg zvěřiny se stalo pytláctví značně atraktivní z pohledu získání snadného zisku z prodané zvěřiny. Zájem o zvěřinu vzrostl zejména u nových hoteliérů a restauratérů, kteří zvěřinu nakupovali nelegálně a zhodnocením tohoto produktu získali vysoké

finanční zisky. Nedílnou součástí byl také vysoký zájem o trofeje. Trofeje nakupovali majitele ubytovacích zařízení a chat, kteří si tato zařízení zdobili ve starobylém stylu. Z těchto důvodů narůstali stavy pytláků do velkých počtů. V neposlední řadě se s těchto pytláků stávali organizované skupiny, které byly vybaveny moderní technikou jako vysílačky a mobilní telefony, ale i upravené zbraně s nočním viděním. Tato úprava umožňovala lov zejména v noci. Ke zhoršení již takto špatné situace docházelo i proto, že pytláci zadrženi policií nebo samotnými myslivci, i se zbraní a kusy upytláčené zvěře v době hájení, byli mnohdy z důvodu nedostatečné práce policie nebo státního zastupitelství projednávání nikoli pro trestný čin krádež, ale pro přestupek podle již zmíněného § 35 odst. 1 písm. f) zákona číslo 200/1990. Viník zaplatil v takovém případě pouhou pokutu. Pytláci nebyli tímto trestem napraveni, mnohdy pytláčili dál z důvodu zisku, který několikanásobně převyšoval maximální uložené pokuty. Z tohoto důvodu novelou trestního zákona č. 290/1993 Sb. byl znovu zaveden § 178a – Pytláctví. Toto ustanovení definuje trestný čin pytláctví a to tak, že ten „Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby, nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede, nebo přechovává zvěř nebo ryby neoprávněně ulovené, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“ V tomto ustanovení je dále uvedena sankce i pro organizované skupiny. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník - s účinností od 1. ledna 2010 nahradil a tím zrušil i zákon č. 140/1961 Sb. trestní zákon. V tomto novém trestním zákoníku je novelizováno paragrafové znění týkající se pytláctví. HÁJEK (2010) v časopise Myslivość v článku - K pojmu“ Hodnota zvěře nikoliv nepatrná“ v novém trestním zákoníku se zaměřuje na novelizaci trestního zákona.

Právo myslivosti je definováno v § 2 písm. h) zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti, v platném znění. Tento zákon definuje co je právo myslivosti, kdo a za jakých podmínek toto právo smí vykonávat. Stanoví podmínky pro získání loveckého lístku na území České republiky a jeho omezení. V §§ 12, 13, 14 a 15 tento zákon vymezuje práva a povinnosti myslivecké stráže a podmínky za jakých je možno tuto mysliveckou stráž vykonávat. V tomto zákoně je také zakotveno v páté části, hlava I,

§ 35 ustanovení pro myslivecké hospodáře. Dále jsou v zákoně uvedené sankce za jednotlivá porušení daných ustanovení tohoto zákona. V § 45 odst. 1 jsou vyjmenovány zakázané způsoby lovu, které působí lovené zvěři bolest nebo utrpení. Dále je zde v § 2 písm. b) definována zvěř jako obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů, dále v § 2 písm. c) jmenuje chráněné druhy zvěře, kterou nelze lovit podle mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána.

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů upravuje výkon myslivosti na chráněných územích (národní parky, chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace). Ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. je pak uveden seznam zvláště chráněných živočišných druhů, které po nalezení uhynulých těl nelze bez povolení preparovat. Prováděcím předpisem zákona č. 449/2001 Sb., je vyhláška č. 244 /2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 350/2003 Sb. Tato vyhláška uvádí bližší pokyny, používání loveckých psů, způsob provádění zkoušek psů z výkonu, sokolnických zkoušek a myslivecké organizace a školy, které mohou být pověřeny organizováním těchto zkoušek. Dále je zde upřesněno získání loveckého lístku, povolenky k lovu, složení zkoušek z myslivosti a způsob kontroly ulovené zvěře. Dalšími souvisejícími právními předpisy je vyhláška 245/2002 Sb. (ve znění vyhlášky č. 480/2002 Sb.), která stanovuje dobu lovu jednotlivých druhů zvěře a upřesňuje další podmínky provádění lovu. Nedílnou součástí zákona o myslivosti jsou další prováděcí předpisy a to vyhlášky č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. Vyhláška č. 7/2004 Sb. posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice. Vyhláška č. 553/2004 Sb., která upravuje vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě. Další právní normou, která částečně doplňuje a upřesňuje zakázané způsoby lovu je zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky vydané na jeho provedení. Stanoví jednak omezení pro výcvik loveckých psů, kdy zakazuje cvičit nebo zkoušet psa na živé zvěři a nepřímo rozšiřuje zakázané způsoby lovu zvěře. Například zakazuje lov pomocí luků a samostřílů, výbušnin, elektrického proudu (vyjma

rybářského práva) a stanoví podmínky pro odchyťová zařízení, aby zvěř nebyla týrána.

Důležitým právním předpisem upravující nošení a držení zbraní je zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu ve znění pozdějších předpisů. V § 1 odst.1 je definována oblast, kterou zákon řeší: „Tento zákon upravuje kategorie střelných zbraní (dále jen "zbraně") a střeliva, podmínky pro nabývání vlastnictví, držení, nošení a používání zbraní nebo střeliva, práva a povinnosti držitelů zbraní nebo střeliva, podmínky pro vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva a pro provozování střelnic, provádění pyrotechnického průzkumu, provozování informačních systémů v oblasti zbraní a střeliva, sankce a výkon státní správy v oblasti zbraní a střeliva, provozování střelnic a provozování a provádění pyrotechnického průzkumu.“ Podle současného znění zákona o zbraních může každý český občan starší 21 let (výjimkou je sportovní a lovecké použití zbraně/střeliva), který splní podmínky bezúhonnosti, spolehlivosti a zdravotní způsobilosti a složí zkoušky odborné způsobilosti, získat zbrojní průkaz. Ten ho opravňuje k nabytí vlastnictví, držení či nošení zbraně/střeliva (v závislosti na skupinách jeho zbrojního průkazu a kategorii konkrétní zbraně nebo střeliva).

PJEŠČAK A KOL. (1976) se ve své knize Základy kriminalistiky zaměřil zejména na jednotlivé metody vyšetřování trestných činů, jako je ohledání místa činu, zajištění a zadokumentování stop. V neposlední řadě zde popisuje i postupy při výslechu svědků nebo podezřelých. Zejména jsou zde popsány metody kriminalistické balistiky, daktyloskopie, zkoumání trasologických a biologických stop. Tyto metody jsou nedílnou součástí při vyšetřování trestných činů a přestupků pytláctví. V balistice autor rozděluje zbraně do čtyř základních skupin a to na zbraně jednoranové, opakovací, samonabíjecí neboli poloautomatické a automatické. Popisuje zbraně z hlediska kriminalistického zkoumání a střelivo v nich užívané. Identifikuje zbraně podle vystřelených nábojnic a střel a posuzuje zvláštnosti brokového střeliva. Zkoumá a hodnotí stopy výstřelu, dráhu letu a dopadu střely. V daktyloskopii popisuje podstatu a význam metody, daktyloskopické stopy, jejich vznik,

vyvolávání a zajišťování. Daktyloskopická identifikace je individuální to znamená, že papilární linie nejsou identické u dvou různých lidí. V kapitole zkoumání stop nohou, obuvi, dopravních prostředků a jiných objektů je uveden význam těchto stop v kriminalistické praxi. Uvádí zde zajišťování plošných stop obuvi a pneumatik na místě činu a jejich následné vyhodnocení. Zajišťování a vyhodnocení biologických stop je jednou z nejdůležitějších metod v kriminalistice. Tato metoda zkoumá krev a její vlastnosti, ostatní tělní tekutiny, chlupy a vlasy. Podle této metody lze konstatovat, zda zajištěné biologické stopy jsou lidského nebo zvířecího původu. Nedílnou součástí vyšetřování trestných činů je provedení kriminalistické rekonstrukce, která pomůže objasnit skutkové okolnosti, jež mají podstatný význam pro zjištění objektivní pravdy. Tuto metodu autor popisuje v jedné z kapitol. Všechny tyto metody, které lze použít na místě činu přináší důkazní materiál, který lze použít při trestním řízení. Je proto důležité na místě činu při prvotním ohledání místa pracovat pečlivě a snažit se veškerý důkazní materiál řádně zajistit pro pozdější dokazování.

Pytláctví je velkým problémem i na Slovensku, kde internetový server pravda.sk v článku „Pytliactvo je stále výnosným biznisom“ zmiňuje skutečnost, že pytláctví je nejen výnosným byznysem, ale i adrenalinovým sportem díky zvýšené aktivitě policie v této oblasti. Slovenské policii se podařilo odhalit i případy celých skupin pytláků. Změnil se i přístup lidí k pytláctví, kdy se mnohem častěji stává, že na tuto trestnou činnost sami upozorní. Slovenský server Obroda.sk v článku „Pytliactvo prekvitá, svedkov niet, alebo sa boja vypovedať“ řeší problém pytláctví z pohledu zastaralé legislativy a následně po novelizaci trestního zákona. Od roku 2005 na Slovensku vstoupil platnost nový trestní zákon, Zákon č. 300/2005 Zbierky zákonov, kde v § 310 je novelizována skutková podstata pytláctví.

4 DŮVODY PÁCHÁNÍ PYTLÁCTVÍ

Jedním z důvodů páchání pytláctví je získání kvalitního zvěřinového masa, které pachatel po ulovení použije k prodeji do restaurací a hotelů. Majitele těchto zařízení rádi tento produkt kupují z důvodu dobrého snadného zisku. Majitel zařízení nejprve zakoupí zvěřinu u registrovaného prodejce a na základě potvrzení o nákupu doloží kontrole, kde ke zvěřině přišel. Na základě potvrzení pak současně zpracuje i zvěřinu upytlačenou. Osoba pachatele nebo organizovaná skupina má již dopředu domluvený odběr této zvěřiny. Pytláctví prováděné organizovanou skupinou je složité z hlediska dokazování. Organizované pytláctví je pácháno mnohdy tak, že skupinu tvoří střelci, sběrači ulovené zvěře a případně překupníci, resp. dodavatelé upytlačené zvěře zákazníkovi. Tyto skupiny páchají trestnou činnost ve velkém rozsahu a v důsledku toho je škoda na zvěři vysoká. Další skupinou pachatelů pytláctví jsou osoby, které zvěřinu loví pro vlastní potřebu a obživu. Tyto pachatelé převážně loví zvěř sami a v menší míře. Mezi těmito pachateli byli bohužel zjištěni i myslivci a členové mysliveckých sdružení. Pachatel zvěř uloví a sám ji i využije pro vlastní potřebu. V případě, že pachatelem je člen mysliveckého sdružení, v jehož území pytláčí, je problematické mu trestnou činnost prokázat, neboť tento pachatel má řádný lovecký lístek, povolenku k lovu a zbrojní průkaz, což ho opravňuje nosit loveckou zbraň v honitbě a vykonávat právo myslivosti. K pytláctví dochází ve většině případů z důvodu nesprávného odlovu zvěře a následného zatajení.

Dalším důvodem páchání pytláctví je získání trofeje z upytlačeného kusu, kterou si pachatel chce ponechat anebo ji prodá různým majitelům loveckých chat. Jedná se o ojedinělé případy, ale je důležité se o nich zmínit. Pachatelé pytláčí převážně samostatně. Po ulovení trofejové zvěře na místě oddělí pouze trofej a zbytek zanechají na místě, čímž dochází ke znehodnocení zvěřiny. Bohužel také mezi těmito pachateli byli zjištěni myslivci a členové mysliveckých sdružení.

Posledním důvodem je pytláčení pro zábavu. Pevážně se jedná o ojedinělé případy. Pachatelé zvěř pouze uloví a zanechávají ji na místě. Jde o nový způsob adrenalinové zábavy.

Zvláštní skupinou resp. příčinou pytláctví je, dalo by se říci, „neúmyslné pytláctví“ kdy dojde ke střetu dopravního prostředku se zvěří a tato je následně upytláčena, místo toho, aby byla odevzdána příslušnému mysliveckému sdružení.

5 CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ LOVU PŘI PYTLÁCTVÍ

Pachatelé pytláctví pro svoji činnost mají různé způsoby lovu a k tomu používají i různé nástrahy, pasti a střelné zbraně. Ve většině případů dochází k poranění pytláčené, která na následky těchto zranění trpí a po vyčerpání pomalu umírá.

Charakteristickou pastí užívanou při páchání pytláctví jsou oka. Jedná se o jednoduchou past, která je opatřena zdrhovací smyčkou a je umístěna na vhodné místo. V minulosti bylo oko vyráběné z různých materiálů od provazů, kožených řemínků až po různá rostlinná vlákna. S postupem času se začal jako materiál používat drát a různé struny. Tato past nevyžaduje přítomnost lovce, ale vyžaduje dobrou znalost zvyklostí zvěře např. ochozy nebo způsob pohybu. Oka se používala k lovu ptáků nebo savců. Oko pytlák umístil většinou do ochozů, kudy zvěř prochází a v daném místě je vlivem porostu nucená sehnout hlavu. Taková past se nechala kombinovat s napruženým kmínkem, který svým vypružením zvěř snáze zachytil a vyzvedl do výšky. Takto chycená zvěř se uškrtila.

Obrázek 1 – Nastražené oko

Obrázek 2 – Srna chycená do oka

Další typickou pastí, mezi pytláky rozšířenou, jsou takzvaná železa, která mnohdy zvěř neusmrtí, ale zmrzačí. K poranění dochází obvykle na končetinách

chycené zvěře. Železa různých tvarů a provedení lze koupit v některých železářstvích. Oficiálně se prodávají jako pasti na odchyt potkanů. Zruční pytláci si takové pasti vyrobí doma sami. Takové pasti dokáží chytit nejen drobnější zvěř, ale i statné kusy. V mnohých případech dokáží zmrzačit i člověka, který se bez cizí pomoci ze želez nedostane. Železa pachatelé nejčastěji pokládají na vyšlapané stezky a ochozy zvěře, kde je maskují a uchytí pomocí řetězu, většinou ke stromu. Jak už jsem zmínil, železa nejsou nebezpečná nejen pro zvěř, ale zejména i pro člověka nebo psa. V mnoha případech dochází k amputaci končetin. Jsou i případy, kdy se do želez doplněné vnadidlem chytily dravci jako káně, jestřáb a další. Bohužel tyto pasti nelíčí pouze pytláci, ale i majitele hospodářských usedlostí, kteří se snaží tímto způsobem chytat kuny a jiné škůdce. Jako další pasti bych mohl jmenovat různé sklápěcí pasti, pasti opatřené padacími dvířky, sklopce apod.

Obrázek 3 - železa

Obrázek 4 – Jestřáb v pasti

Obrázek 5 – poranění jestřába od želez

Mohl bych pokračovat do nekonečna, protože důmyslnost a zručnost pytlákům rozhodně nechybí a jsou schopni neustále vymýšlet nové systémy. Jako poslední způsob neoprávněného lovu zvěře a rozhodně nejrozšířenější je lov střelnou, ale i tichou chladnou zbraní. Za chladné tiché zbraně jsou považovány zejména různé luky, kuše a samostříly. Tyto zbraně jsou dnes k dostání v různých obchodech, kde je možno na ně zakoupit i zaměřovací zařízení. Zbraně jsou to velice účinné, co se týká dostřelu i na větší vzdálenosti. Zasažená zvěř šípem z takové zbraně v mnoha případech pouze zraněná. V případě těchto poranění dochází k trápení a mnohdy až k úplnému vyčerpání, které končí smrtí. Chladné zbraně užívají pytláci z důvodu tichého výstřelu a v případě nalezení střely (šípů) nemožnou balistickou expertízu. Další druh zbraní, které pytláci používají, jsou palné zbraně. Jsou využívány buď upravené nebo originální od výrobce, legálně či nelegálně držené. Jedny z nejčastěji používaných zbraní jsou malorážkové zbraně a zbraně malé ráže jako např. CZ 512 nebo CZ ZKM 452 ráže 17HMR, které nezpůsobují po výstřelu velký hluk a na srnčí zvěř jsou účinné.

Obrázek 6 – CZ512

Obrázek 7 – CZ512

Obrázek 8 – CZ512

Obrázek 9 - CZ ZKM 452 ráže 17HMR

Obrázek 10 - CZ ZKM 452 ráže 17HMR

Neznamená to však, že by pytláci dávali přednost pouze těmto typům. V případech, uvedených v této práci, jsou zjištěné i zbraně větších ráží např. 7 až 8 mm. Tyto zbraně jsou použity zejména k ulovení větších kusů spárkaté zvěře z důvodu získání trofeje. V mnoha případech byl zbytek těla nalezen na místě odstřelu. Na závěr je potřeba dodat, že jakékoli lovení zakázaným způsobem je nelegální a v rozporu s platnými předpisy a jejich prováděcími vyhláškami jako např. zákon č. 449/2001 Sb. O myslivosti, zákon č. 246/1992 Sb. Na ochranu zvířat proti týrání a v neposlední řadě i s mysliveckou etikou.

V následujícím grafu je demonstrován poměr způsobu lovu při pytláčení v Plzeňském kraji za sledované období (r. 2006 – leden 2012).

Graf 1

Z grafu je patrné, že ve zjištěných případech pytláctví podstanou měrou převažuje použití střelné zbraně. Neznámými způsoby lovu jsou ty případy, kdy jsou nalézána torza těl zvířat, z nichž není patrný způsob lovu.

6 PŘESTUPKY A TRESTNÉ ČINY PYTLÁCTVÍ NA PLZEŇSKU

6.1 Pytláctví po rekodifikaci trestního zákoníku

Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník - s účinností od 1. ledna 2010 nahradil a tím zrušil i zákon č. 140/1961 Sb. trestní zákon. V tomto novém trestním zákoníku je novelizováno paragrafové znění týkající se pytláctví. Nově je uvedeno v § 304. Toto znění bylo pozměněno a to tak, že ten „Kdo neoprávněně uloví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“ Problém v dokazování pytláctví zde nastával již ve zmíněné definici paragrafového znění, kdy bylo zaměněno slovo loví za slovo uloví. V právním výkladu tohoto zákona bylo k paragrafu 304 (na straně 376) uvedeno, že skutková podstata zařazena do předcházejících trestních zákonů a novelizací z roku 1993 a 1998 je obsažena i v novém trestním zákoníku. Úkolem je chránit přírodu, právo myslivosti, rybářské právo a vlastnictví k ulovené zvěři nebo rybám. Neoprávněně loví zvěř nebo ryby ten, kdo k tomu není povolán a ani nemá k takové činnosti zvláštní povolení. Tento výklad vychází také s definice slova loví. Dále se za lov zvěře nebo ryb podle tohoto výkladu považuje jakákoliv činnost směřující ke skolení či chycení zvěře a to i v případě, že pachatel chycenou zvěř pustí.

Pytláctví v přestupkové rovině řeší i zákon číslo 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů s účinností dne 1. července 1990 a to v §35 odst. 1 písm. f), „Přestupku se dopustí ten, kdo neoprávněně loví zvěř nebo chytá ryby.“ Uvedený zákon zde vychází z úmyslného jednání a výše škody nepřevyšující 5000,- Kč. Za neoprávněné lovení zvěře nebo chytání ryb lze uložit pokutu do 8000,- Kč a zákaz činnosti do jednoho roku.

HÁJEK (2010) v časopise Myslivosť v článku - K pojmu“ Hodnota zvěře nikoliv nepatrná“ se zaměřuje na novelizaci trestního zákona. Se zveřejněním nového trestního zákoníku ve Sbírce zákonů se nejednalo již o pouhou novelizaci, ale o zcela zásadní rekonstrukci, která přinesla zásadní změny do práva hmotného. Podle dřívější právní úpravy byla uvedením slova „loví“ rozuměna jakákoliv činnost směřující k ulovení nebo chycení zvěře. Za lov zvěře se považovala i činnost směřující k vyhledávání zvěře za účelem jejího odchyty či odstřelu. Bylo přitom nerozhodné, zda pachatel se dostal ke kontaktu se zvěří či nikoli. V nové právní úpravě z 8. ledna 2009, kdy záměna vidu nedokonavého za dokonavý u zmíněného slovesa uloví, znamenalo v praxi, že skutková podstata trestného činu pytláctví byla naplněna po provedeném odstřelu nebo odchyty zvěře. Ostatní prováděné činnosti jako vyhledávání zvěře za účelem jejich usmrcení nebo odchyty, byly považovány za pokus trestného činu podle §21 trestního zákoníku, pokud byl prokázán úmysl pachatele zvěř si přisvojit. V praxi bylo velmi obtížné tento úmysl prokázat. Další změna, ke které došlo uvedeným zněním § 304 z. č. 40/2009 Sb., je že lze za trestný čin považovat protiprávní jednání ulovení zvěře v hodnotě nikoliv nepatrné. V praxi to znamená, že vzniklá škoda musí být nejméně 5000,- Kč. Tato částka tvoří hranici mezi přestupkovým jednáním a trestným činem. Z tohoto důvodu v praxi docházelo k překrývání skutkové podstaty trestného činu pytláctví a skutkové podstaty korespondujícího přestupku. Proto docházelo na různých místech v České republice k různé kvalifikaci skutkové podstaty, kdy stejná protiprávní jednání byla hodnocena různě – někde jako přestupek a jinde jako trestný čin. Tyto záměny, ale způsobovaly problémy zejména mezi odbornou veřejností. Na základě těchto skutečností a podnětu Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR byl vydán Ministerstvem životního prostředí sazebník minimálních hodnot upytlačené zvěře podle druhu, pohlaví a věku. Tento sazebník je pracovní pomůckou pro policisty, kteří přicházejí do styku s případy nasvědčující, že došlo k protiprávnímu jednání pytláctví dle § 304 trestního zákoníku. Policista může podle sazebníku posoudit, zda došlo k naplnění požadavku zákona na způsobení škody nikoliv nepatrné a skutek posuzovat jako trestný čin.

V důsledku problémů s dokazováním trestného činu pytláctví jak bylo uvedeno v trestním zákoníku z 8. ledna 2009, kdy naplnění skutkové podstaty vyžadovalo mimo jiné zvěř ulovit, došlo k novelizaci paragrafového znění toho trestného činu. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, byl novelizován zákonem č. 330/2011 Sb. ze dne 7. října 2011, který mimo jiné paragrafy změnil i trestný čin Pytláctví a to tak, že“V § 304 odst. 1 se slovo „uloví“ nahrazuje slovem „loví“. Současné platné znění §304 Pytláctví tedy je:

(1) Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede nebo přechovává neoprávněně ulovenou zvěř nebo ryby v hodnotě nikoli nepatrné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch,
- c) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí,
- d) spáchá-li takový čin zvlášť zavrženíhodným způsobem, hromadně účinným způsobem nebo v době hájení, nebo
- e) byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

6.2 Pytláctví na Plzeňsku z pohledu Policie ČR

V této kapitole uvádím případy pytláctví, které se staly v honitbách na území Plzeňského kraje, společně s charakteristikou zájmového území. V období let 2006 až 2012 bylo v Plzeňském kraji evidováno 17 případů pytláctví.

Na územním odboru Rokycany byly evidovány tři případy.

Pan ŘEŽÁBEK starosta honebního společenstva Bušovice uvedl, že jejich honitba má rozlohu 1960 hektarů z toho je 380 ha lesa, 20 ha vody a 1560 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, černou, dančí a jelena siku japonského. Drobnou zvěř zde mají zajíce polního, bažanta obecného a kachnu divokou. Tuto honitbu obhospodařuje 17 členů honebního společenstva. V roce 2007 zde byl zaznamenán případ neoprávněného odlovu jednoho kusu černé zvěře (bachyně), která byla střelena kulovou zbraní v lesním porostu k.ú. Všenice na místě zvaném Za jamou - asi 50 metrů od okraje lesa. Tento případ byl šetřen Obvodním oddělením Policie ČR Radnice a pachatel nebyl vypátrán.

Pan ESTERKA jako člen MS Hlohovice – Hlohovičky uvedl, že rozloha honitby je 905 hektarů z toho mají 70 ha lesa, 5 ha vodní plochy a 830 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, černou a v zimním období se zde objeví i jelen lesní. Drobnou zvěř zde mají pouze zajíce polního. Honitbu obhospodařuje 12 členů mysliveckého sdružení. V roce 2009 zde byl zaznamenán případ neoprávněného odlovu jelena lesního III VT (třetí věkové třídy). Jelena úmyslně odlovil aktivní člen Mysliveckého sdružení Hlohovice – Hlohovičky pomocí dlouhé kulové zbraně (kulovnice), ačkoliv věděl, že jako člen sdružení k tomuto odlovu nemá jejich myslivecké sdružení náležité povolení Odboru životního prostředí Městského úřadu Rokycany. O povolení z důvodu sanitárního odstřelu sdružení požádalo až dodatečně. Případ šetřilo Obvodní oddělení Policie ČR Radnice a tento skutek byl objasněn. Vzniklá škoda byla 35000,- Kč. Hodnota trofeje, kdy se jednalo o

nepravidelného dvacateráka, byla vyčíslena na 26000,- Kč a hodnota zvěřiny, kterou si přivlastnil pachatel byla 9000,- Kč.

Pan JAROŠ člen Mysliveckého sdružení Bechlov uvedl, že rozloha jejich honitby je 1284 hektarů z toho je 760 ha lesa, 2 ha vodní plochy a 522 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, dančí, černou. Z drobné zvěře je zde zajíc polní a bažant obecný. Honitbu obhospodařuje 18 členů sdružení. V roce 2011 zde byl zaznamenán případ neoprávněného odlovu zvěře laně jelena lesního, kterou ulovil nezjištěnou střelnou zbraní neznámý pachatel. Odlovenou zvěř následně v lesním porostu v k.ú. obce Vevanov – Pajzov v místě zvaném Babka vyvrhl a odstranil podstatnou část svaloviny. Příklad šetří Obvodní oddělení Policie ČR Radnice, pachatel nebyl vypátrán.

Na územním odboru Plzeň – Sever je v uvedeném období zaznamenáno 5 případů pytláctví.

Pan HYKYŠ, myslivecký hospodář Mysliveckého sdružení Kozojedy uvedl, že rozloha honitby je 2795 hektarů z toho je 925 ha lesa, 17 ha vodní plochy a 1853 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř mufloní, srnčí, černou, dančí, jelena siku japonského a jelena lesního. Drobnou zvěř tvoří zajíc polní a bažant obecný. Zvěř dravá je zastoupena liškou obecnou a jezevcem lesním. Honitbu obhospodařuje 40 členů. V roce 2011 byl v honitbě zaznamenán případ, kdy neznámý pachatel neoprávněně ulovil jeden kus samce daňka skvrnitého na poli mezi obcí Lednice a Kopidlno. Neznámý pachatel na místě odřízl hlavu a tělo zvířete zanechal na poli. Příklad šetří Obvodní oddělení Policie ČR Kralovice, pachatel nebyl vypátrán.

Pan TREJBAL člen Mysliveckého sdružení Lomany uvedl, že rozloha honitby je 670 hektarů z toho je 599 ha lesa, 1 ha vodní plochy a 70 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř jelena siku japonského, jelena lesního dále zvěř černou a srnčí. Z drobné zvěře je zde zastoupen zajíc polní a bažant obecný. Dále se v honitbě vyskytuje psík mývalovitý. Honitbu obhospodařuje 11 členů. V roce 2011 k.ú. Lomnička na louce u osady Lomany neznámý pachatel neoprávněně ulovil dosud z nezjištěné střelné zbraně 1 kus jelena siky japonského. Na místě byla zajištěna

balistická stopa - zdeformovaná střela v tělní dutině zvěře. Věc šetří Obvodní oddělení Policie ČR Kaznějov, pachatel nebyl vypátrán.

Pan KOUBA člen Mysliveckého sdružení Jabloná uvedl, že rozloha honitby je 960 hektarů z toho je 768 ha lesa a 192 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, černou, mufloní a jelena siku japonského. Drobnou zvěř zde zastupuje zajíc polní. V honitbě se vyskytuje okrajově jezevec lesní. Sdružení tvoří 12 členů. V roce 2009 byl v honitbě zaznamenán případ, kdy v k.ú obce Nové Dvory v lesním prostoru mezi obcí Nový Dvůr a osadou Bálková byla ulovena srna členem sousedního mysliveckého sdružení. Případ šetřilo Obvodní oddělení Policie ČR Kralovice a byl objasněn.

Pan FICEK člen Mysliveckého sdružení Chříč uvedl, že rozloha honitby je 1795 hektarů z toho je 500 ha les, 6 ha vodní plochy a 1289 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, dančí, černá, mufloní a jelena siku japonského a jelena lesního. Drobnou zvěř tvoří zajíc polní a bažant obecný. Honitbu obhospodařuje 38 členů. V roce 2008 zde byl zaznamenán případ pytláctví, kdy neznámý pachatel ulovil pomocí brokovnice zvěř daňka skvrnitého. Zvěř zasáhl nejméně pěti ks broků do okolí srdce a tím způsobil škodu Mysliveckému sdružení Chříč. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Kralovice a nebyl dosud objasněn.

Pan CINK člen Mysliveckého sdružení Líně uvedl, že rozloha honitby je 1038 hektarů z toho je 516 ha lesa, 9 ha vodní plochy a 513 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, dančí, černou. Drobnou zvěř tvoří zajíc polní a bažant obecný. V honitbě se vyskytuje psík mývalovitý. V roce 2007 byl v honitbě zaznamenán případ, kdy neznámý pachatel v k. ú. Dobřany ulovil pomocí střelné zbraně srnčí zvěř. Část zadního kusu srnčí zvěře byla nalezena na přistávací dráze letiště Líně. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Dobřany a dosud nebyl pachatel vypátrán.

Na územním odboru Tachov jsou za uvedené období evidovány 2 případy.

Pan ÁBEL člen Mysliveckého Nora – Žebráky uvedl, že rozloha honitby je 1900 hektarů z toho je 811 ha lesa, 89 ha vodní plochy a 1000 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, dančí, černou, mufloní a jelen siky japonského a jelena lesního. Drobnou zvěř zde zastupuje zajíc polní a bažant obecný. V honitbě se vyskytuje bobr evropský a jezevec lesní. V roce 2011 byl v mysliveckém sdružení zaznamenán případ pytláctví, kdy bývalý člen sdružení v lesním porostu zvaného pastvina Tři loučky u obce Žebráky ulovil výstřelem z legálně držené kulovnice vzor ZG 47 ráže 8x57S neoprávněně srnce obecného o váze 12 kg a stáří dvou let v době hájení. Pachatel nebyl držitelem povolenky k lovu ve smyslu § 46 odst. 1 zákona č. 449/2001 Sb., a lovil s úmyslem si zvěř ponechat. Případ šetřilo Obvodní oddělení Policie ČR Bor u Tachova a byl objasněn.

Pan PALACKÝ člen Mysliveckého sdružení Lišák Erpužice uvedl, že rozloha jejich honitby je 1800 hektarů z toho je 740 ha lesa, 50 ha vodní plochy a 1010 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, černou a jelena siky japonského. Drobná zvěř je zastoupena zajícem polním a bažantem obecným. Sdružení tvoří 30 členů. V roce 2012 byl zaznamenán případ, kdy neznámý pachatel nezjištěnou střelnou zbraní ulovil v k.ú. Stříbro v době hájení 2 kusy jelena siky japonského, 1 kus laně siky japonského a 1 kus koloucha siky japonského. Pachatel zvěř vyvrhl, odstranil hlavy a části běhů. Takto ošetřenou zvěřinu pověsil na mladé stromy borovice, aby nedošlo k znehodnocení této zvěřiny. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Stříbro a nebyl dosud objasněn.

Na územním odboru Domažlice jsou za uvedené období evidovány 2 případy pytláctví.

Pan TOMAN člen Mysliveckého sdružení Daněk Otov uvedl, že rozloha honitby je 2216 hektarů z toho je 606 ha lesa, 30 ha vodní plochy a 1580 ha je polí a ostatní plochy. V honitbě je schválená obora pro dančí zvěř. Dále je zde evidována zvěř

srnčí, dančí, mufloní, černá a jelen lesní. Drobnou zvěř tvoří zajíc polní a bažant obecný. Honitbu obhospodařuje 35 členů. V roce 2007 byl v honitbě zaznamenán případ pytláctví, kdy myslivecký hospodář oznámil na Obvodní oddělení Policie ČR Poběžovice nález vývrhu s dančí zvěře v lokalitě nad obcí Nový Kramolín. Z důvodu podezření, že zvěř by mohla pocházet z místní obory v obci Otov, která patří výše uvedenému sdružení. S několika členy provedl prohlídku obory a na několika místech našli stopy krve. Po kontrole stavu zvěře v oboře bylo zjištěno, že byl neoprávněně odloven nejstatnější daněk stáří cca 7 let. Pachatel zvěř naložil u brány obory do vozidla a odjel. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Poběžovice a dosud nebyl objasněn.

Pan SAUER člen Mysliveckého sdružení Muflon Mýtnice uvedl, že rozloha honitby je 2830 hektarů z toho je 2030 ha lesa a 800 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř mufloní, srnčí, černou a jelen lesní. Z drobné zvěře se v honitbě objevuje v malé míře pouze zajíc polní. Honitbu obhospodařuje 8 členů. V roce 2011 byl v honitbě zaznamenán případ pytláctví, kdy neznámý pachatel na poli u obce Nemanice, část Novosedly směrem na obec Rybníky, nezjištěným způsobem neoprávněně ulovil, vyvrhl a poté odcizil dospělého jelena lesního. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Domažlice a dosud nebyl objasněn.

Na územním odboru Plzeň – Jih bylo evidováno za uvedené období 2 případy pytláctví.

Pan PRACH člen Mysliveckého sdružení Přestavky – Jordán uvedl, že rozloha honitby je 800 hektarů z toho je 100 ha lesa, 7 ha vodní plochy a 693 ha polí a ostatní plochy. V honitbě evidují zvěř srnčí, černou, dančí. Drobnou zvěř zde zastupuje zajíc polní a bažant obecný. Okrajově se zde vyskytuje jezevec lesní. Sdružení je tvořeno 8 členy. V roce 2007 byl zaznamenán případ pytláctví, kdy u obce Přestavky byl v době hájení uloven jeden kus černé zvěře a to kňoura ve stáří 4-5 let. Šetřením Obvodního oddělení Policie ČR Dobruška byl pachatel vypátrán.

Pan HOFMAN člen Mysliveckého sdružení Stod uvedl, že rozloha honitby je 1950 hektarů z toho je 400 ha lesa, 100 ha vodní plochy a 1450 ha polí a ostatní plochy. V

honitbě evidují zvěř srnčí, černou. Z drobné zvěře je zde zastoupen zajíc polní a bažant obecný. Honitbu obhospodařuje 20 členů. V roce 2009 byla na Obvodní oddělení Policie ČR Stod cestou Okresního státního zastupitelství Plzeň-jih oznámena pracovníkem České inspekce životního prostředí Plzeň skutečnost, nasvědčující spáchání trestného činu Pytláctví dle § 178a trestního zákona a zneužití pravomoci veřejného činitele dle § 158 tr. zákona, neboť člen Mysliveckého sdružení Stod nastražil v areálu odchovny bažantů ve Stodě odchyťovou past na dravce tzv. jestřábi koš s živou návnadou (holubem). Člen sdružení, který je zároveň ustanoven jako myslivecká stráž (a tedy je veřejným činitelem) o tomto věděl a postup podporoval. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Stod a je objasněn.

Na územním odboru Klatovy bylo za uvedené období evidováno celkem 3 případy pytláctví.

Pan JANDA člen a myslivecký hospodář Mysliveckého sdružení Strážov uvedl, že rozloha honitby je 2760 hektarů z toho je 900 ha lesa a 1860 ha polí a ostatní plochy. V honitbě je evidována zvěř srnčí, dančí, černá a jelen lesní. Drobná zvěř je zde v malém počtu zastoupena zajícem polním, bažantem obecným a koroptví polní. Vyskytuje se zde i jezevec lesní a rys ostrovid. Honitbu obhospodařuje 36 členů. V roce 2008 byl sdružením zaznamenán případ pytláctví, kdy neznámý pachatel s nezjištěnou střelnou zbraní střelil v místě zvaném na Šibenci na louce jeden kus srnčí zvěře (srnec), který byl uloven v době hájení. Na místě byla zajištěna trasologická stopa motorového vozidla. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Nýrsko a dosud nebyl objasněn.

Pan JANDA člen Mysliveckého sdružení Lovčice uvedl, že rozloha honitby je 1140 hektarů z toho je 376 ha lesa, 4 ha vodní plochy a 376 ha polí a ostatní plochy. V honitbě je evidována zvěř srnčí, dančí, mufloní, černá a jelen lesní. Drobná zvěř je zde zastoupena zajícem polním a bažantem obecným. Honitbu obhospodařuje 31 členů. V roce 2007 byl zaznamenán případ pytláctví, kdy neznámý pachatel z osobního automobilu stojící na silnici u obce Lovčice zastřelil laň daňka skvrnitého

na louce k.ú. obce Lovčice. Případ šetří Obvodní oddělení Policie ČR Plánice a dosud nebyl objasněn.

Pan SOUKUP člen Mysliveckého sdružení Volšovy uvedl, že rozloha honitby je 1380 hektarů z toho je 700 ha lesa a 680 ha polí a ostatní plochy. V honitbě je evidována zvěř srnčí, černá a jelen lesní. Drobnou zvěř zde tvoří zajíc polní a bažant obecný. Okrajově se v honitbě objevuje rys ostrovid. Honitbu obhospodařuje 15 členů. V roce 2011 byl zaznamenán v uvedené honitbě případ pytláctví, kdy neznámý pachatel nastražil drátěné oko v lesním porostu u obce Trsice. Do oka se následně chytil srnec, který se na místě udusil. Případ je šetřen Obvodním oddělením Policie ČR Sušice a do současné doby nebyl pachatel vypátrán.

Z těchto uvedených případů lze konstatovat, že k největšímu výskytu případů dochází v okrese Plzeň-Sever, čehož důvodem je i větší výskyt zvěře zejména jelena siky japonského. Dále je s případů dobře zřejmé, že se pytláci z důvodu zisku za prodanou zvěřinu tak i pro získání trofejí. Pytláctví je pácháno převážně střelnou zbraní a pomocí motorových vozidel, což znesnadňuje vypátrání pachatelů.

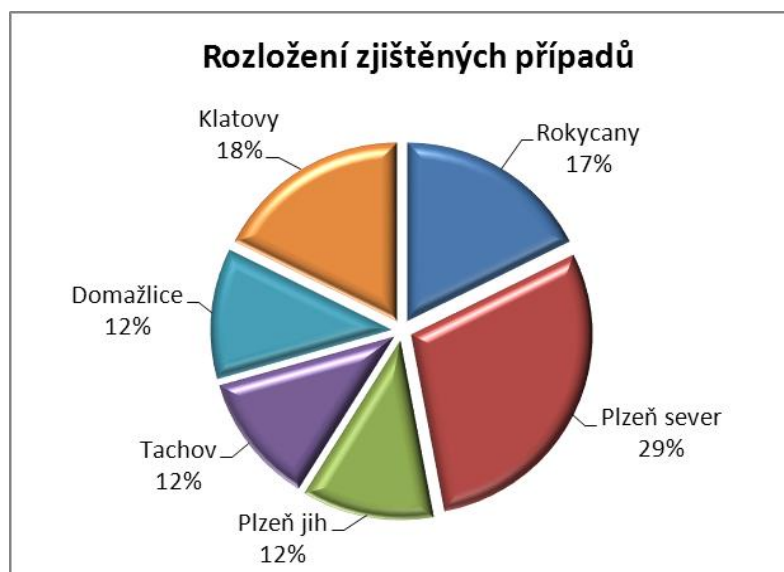
7 ZÁVĚR A DOPORUČENÍ PRO PRAXI

Doporučení pro praxi v problematice pytláctví jsem získal od lesníků, myslivců, ochránců přírody, ale i vyšetřovatelů a policistů jednotlivých obvodních oddělení Policie České republiky, kteří jednotlivé případy a skutky šetřili. Každý z nich má různé zkušenosti a poznatky k pytláctví, ale všichni se shodují v několika věcech. Dle diskuzí a názorů, s kterými jsem měl možnost se setkat, bylo patrné, že v současné době se pytláctví velmi rozmáhá. Velký podíl na tom má i možnost získání zbrojního průkazu na různé skupiny. Jedná se zejména o skupinu B a C. Tyto skupiny umožňují držet dlouhé střelné zbraně, jak lovecké tak i sportovní. Tyto zbraně jsou běžně k dostání u prodejců zbraní a střeliva. Ze sportovních a loveckých zbraní se jedná zejména o malorážky a zbraně malé ráže, které jsou méně hlučné. Z loveckých zbraní jsou používány běžné zbraně různých typů a ráží. Pachatele tyto zbraně dále zdokonalují a vylepšují o zaměřovací zařízení, které je dnes možné zakoupit v internetových i kamenných obchodech. Tyto doplňky zbraní jsou účinné zejména pro lov v noci. Použity byly i sportovní zbraně jako jsou luky, kuše a různé samostřily. Dále se pachatelé vybavují terénními vozy, které jim usnadňují pohyb po honitbách. Zejména v období, kdy je sněhová pokrývka jsou stopy těchto vozidel dobře viditelné a využitelné při vyšetřování a dokazování této trestné činnosti. Pachatele i tak je velmi obtížné zadržet, protože využívají nejmodernější prostředky pro lov v noci jako např. noční vidění nebo osvětlení zvěře pomocí reflektorů upevněných na vozidlech. Registrační značky bývají zakryté nebo nečitelné. Na takto vybavené pytláky výbava jednotlivých mysliveckých stráží nebo Policie České republiky často nestačí. Další problém nastává s dokazováním skutku zadrženému pachateli, ve většině případů chybí kriminalisticky relevantní důkazy. Pachatelé často pytláčím organizovaně a v takovém případě se jedná často o rozsáhlou trestnou činnost, kterou je obtížné dokazovat. Pachatelé se pohybují ve skupinách a zejména v noci, kdy jedna skupina zvěř uloví, nechá ji ležet a další skupina tuto zvěř sbírá a rychle dodává k odběratelům, kteří ji zpracují.

Poručík JÁCHYM (2012) ze Skupiny kriminální policie a vyšetřování PČR Klatovy (2012) uvedl, že jedna z mála věcí, která napomáhá k vyšetřování případů pytláctví je Sazebník minimálních hodnot neoprávněně ulovené zvěře podle druhu, pohlaví a věku (viz Přílohy). Tento dokument vydaný ministerstvem Zemědělství pomáhá orgánům činným v trestním řízení předběžně určit škodu na ulovené zvěři nejen ve smyslu hodnoty zvěřiny, ale i ve smyslu chovatelské hodnoty. Zejména chovatelská hodnota ulovené zvěře mnohdy přesahuje částku 5000.- Kč a tím se pachatel dopouští trestného činu pytláctví

Myslivečtí hospodáři JANDA (2012) a POTUŽÁK (2012) si pochvalují povinnost označení ulovené zvěře jednorázovou plombou a vyplnění lístku o původu zvěře, která vyplývá ze zákona č. 449/2001 Sb. O myslivosti a prováděcí vyhlášky č. 244/2002 Sb. k zákonu o myslivosti. Připouští, že tato povinnost přináší pro slušné a řádně se chovající myslivce určitou zodpovědnost a starost. Na druhou stranu je toto ustanovení usnadnění práce pro kontrolní orgány policie, myslivecké stráže a další, kteří zvěř kontrolují po odlovu nebo při převozu ve vozidlech.

Jednotlivé případy, které jsou uvedené v této práci, jednoznačně ukazují i oblasti, kde k pytláctví dochází nejčastěji. Tato skutečnost je dokumentována v následujícím grafu.

Graf 2

Zejména se jedná o honitby v oblasti severního Plzeňska, kde jsou větší početní stavy zvěře jelena siky japonského. V této oblasti dochází k nejčastějším případům pytláctví, kdy zvěř je nalezena na místě usmrčená střelnou zbraní nebo jiným způsobem. Následuje oblast Klatovska a Rokycanska. Potom následují s menším počtem případů další oblasti Plzeňska jako Plzeň jih, Tachovsko a Domažlicko. Pouze v pěti případech se podařilo ustanovit pachatele. V některých případech se jednalo i o myslivce a členy dotčených honiteb. Podle názorů se kterými jsem se setkal, bylo patrné, že v současnosti se pytláctví stále více rozmáhá. Tomuto trendu napomáhá hlavně vidina snadného zisku z prodané zvěřiny a malé postihy pro pachatele v případě zadržení a prokázání protiprávního jednání. Mnohdy pachatelé v této trestné činnosti pokračují, ale chovají se opatrněji a agresivněji. Je potřeba se zamyslet, jak ovlivnit neutěšený stoupající trend této trestné činnosti v České republice. V tomto případě je na místě spolupráce několika institucí, počínaje řadovými myslivci, lesníky, ochránci přírody, orgánem státní správy myslivosti a konče orgány činnými v trestním řízení. V mnoha případech členové mysliveckých sdružení nalezenou upytlačenou zvěř, avšak nehlásí to z důvodu malé objasněnosti případů. Tento přístup není správný, protože objasnění některého případu může objasnit zpětně celou řadu případů dalších a pachatel může být potrestán přísněji. Musíme si uvědomit, že pytláctví vážně škodí populacím zvěře, která u nás v přírodě žije. Pachatelé se neštítí lovit zvěř, která je mimo dobu lovu, zavrženíhodné je pak zejména pytláčení plné samičí zvěře nebo samičí zvěře, vodící mláďata. Často je zvěř pouze poraněná, kdy několik dní trpí a později umírá. V budoucnosti se možná i Česká republika dočká doby, kdy pytláctví bude výrazně omezeno a bude se jednat pouze o několik málo případů. Nevěřím, že bude zcela vymícené, protože tento druh činnosti zde byl od historie lidstva a stále zde bude. Věřím však, a byl bych rád, kdyby i tato práce byla pro dané téma a problematiku přínosem.

8 POUŽITÉ ZDROJE

8.1 Literatura

- a) Němec, M., 2002: Postup policie při odhalování, vyšetřování a předcházení pytláctví. Praha, PA ČR, 80 stran.
- b) Hanák, J., 1998: Myslivecké střelectví v praxi. Radix, 215 stran.
- c) Hromas a kol., J., 2000: Myslivost. Písek, Matice lesnická spol. s r.o., 492 stran.
- d) Vach, M. – Kovařík, J., 1973: Myslivecké zvyky a tradice, Praha, Státní zemědělské nakladatelství, 149 stran.
- e) Bezděk, F., Hledání kořenů mysliveckých tradic, Brno, Sursum, 71 stran.
- f) Francek, J., 2002: Dějiny loupežnictva – Zloději, loupežníci, lupiči, pytláci a žháři v českých dějinách, Praha, Rybka publishers, 172 stran.
- g) Šprongl, J., 2012: Pytláci a ti druzí. Myslivost – příloha časopisu, 1/2012: strana 32-35
- h) Hájek, P., 2010: K pojmu „Hodnota zvěře nikoli nepatrná“ v novém trestním zákoníku. Myslivost, 4/2010: strana 54-55
- i) Mikula, A., 2012: O pytlácích a pytláctví. Myslivost, 5/2012: strana 76-77
- j) Pješčák, J. a kol., 1976: Základy kriminalistiky. Praha, Naše vojsko n.p., 408 stran

8.2 Použité prameny z internetu

Epravo.cz, 2012, <http://www.epravo.cz/top/clanky>, citace 15.8.2012

Myslivost – stráž myslivosti, 2012, <http://www.myslivost.cz/Aktuality/PYTLACTVI---po-rekodifikaci-trestniho-zakona.aspx>, citace 15.8.2012

Správy.pravda.sk, http://spravy.pravda.sk/pytliactvo-je-stale-vynosnym-biznisom-d9k/-sk_domace.asp?c=A080518_164157_sk_domace_P04, citace 26.10.2012

Obroda.sk, <http://www.obroda.sk/clanok/25778/Pytliactvo-prekvita,-svedkov-niet,-alebo-sa-boja-vypovedat/>, citace 26.10.2012

Denik.cz, <http://www.denik.cz/regiony/pytlaci-kladou-zeleza-chytit-se-mohou-lide-i-psi.html>, citace 5.12.2012

Denik.cz, <http://www.denik.cz/regiony/organizovane-skupiny-pytlaku-brazdi-honitby.html>, citace 5.12.2012

Wikipedia.org, [http://cs.wikipedia.org/wiki/Oko_\(past\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Oko_(past)), citace 5.12.2012

8.3 Ostatní literatura

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti

Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon)

Vyhláška 395/1992 Sb. ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Zákon č. 300/2005 Zbierky zákonov, Trestný zákon (zákoník)

Zákon č. 330/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 290/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon a zákon České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích

8.4 Obrázky

Obrázek 1, 2 - Novinky.cz, <http://www.novinky.cz/krimi/274137-proti-srnam-ve-vinohradu-nalicali-pytlacka-oka.html>, citace 29.11.2012

Obrázek 3 - Česká televize, <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1095970013-chcete-me/5084-pytlacke-nastrahy/>, citace 29.11.2012

Obrázek 4, 5 - Záchranná stanice živočichů Plzeň -
http://www.desop.cz/index.php?view=article&id=237%3A011109-jestab-v-elezech&option=com_content&Itemid=108, citace 29.11.2012

Obrázek 6 - <http://www.guns.co.nz/pages/specials.htm>, citace 29.11.2012

Obrázek 7, 8 -
<http://randywakeman.com/CZ51222WMRAutoloadingRiflePartTwo.htm>, citace 29.11.2012

Obrázek 9 - http://www.czub.cz/cz/catalog/80-malorazky-cz/MJ/CZ_452-2E_ZKM_SCOUT.aspx, citace 29.11.2012

Obrázek 10 - <http://www.shooting.com.au/forum/index.php?/topic/1029-cz-452-2e-zkm-lux-brno-model-2-22lr/>

8.5 Ostatní dokumenty

Obecné informace o případech pytláctví v evidencích Policie ČR

8.6 Nepublikované zdroje

Janda, V., 2012, ústní sdělení
Janda, Z., 2012, ústní sdělení
Soukup, F., 2012, ústní sdělení
Hofman, V., 2012, ústní sdělení
Prach, 2012, ústní sdělení
Sauer, J., 2012, ústní sdělení
Toman, J., 2012, ústní sdělení
Palacký, J., 2012, ústní sdělení
Ábel, M., 2012, ústní sdělení
Hykyš, V., 2012, ústní sdělení
Trejbal, I., 2012, ústní sdělení
Ficek, F., 2012, ústní sdělení
Cikn, P., 2012, ústní sdělení
Kouba, 2012, ústní sdělení
Esterka, J., 2012, ústní sdělení
Jaroš, V., 2012, ústní sdělení
Řežábek, V., 2012, ústní sdělení

9 PŘÍLOHY

Sazebník minimálních hodnot neoprávněně ulovené zvěře podle druhu, pohlaví a věku

Druh zvěře	Pohlaví	Hodnota v Kč
Jelen evropský	Jelen	29 300
	Laň	24 800
	Kolouch	22 600
Daněk	Daněk	26 300
	Daněla	23 300
	Daňče	22 300
Srniec obecný	Srniec	13 900
	Srna	14 100
	Srnče	13 900
Sika japonský (jelen Dybowského)	Jelen	26 300
	Laň	23 300
	Kolouch	22 300
Jelenec běloocasý	Jelen	26 300
	Laň	23 300
	Kolouch	22 300
Muflon	Beran	31 500
	Muflonka	22 300
	Muflonče	22 000
Koza bezoárová	Kozel	31 500
	Koza	22 300
	Kůzle	22 00
Prase divoké	Kňour	22 900
	Bachyně	17 700
	Lončák	17 400
	Sele	9 800
Zajíc polní	(bez rozdílu pohlaví)	3 900
Králík divoký	(bez rozdílu pohlaví)	4 800
Bažant obecný	Kohout	3 100
	Slepice	3 100
Bažant královský	Kohout	3 900
	Slepice	3 100
Krocan divoký	Krocan	5 600
	Krůta	3 200
Ostatní zvěř pernatá (lovné druhy kachen, husy, lyska černá, holub hřivnáč a další pernatá zvěř)		3 200

Hodnota zvěře je určena prostřednictvím minimálních nákladů na vrácení jedince téhož druhu do honitby, tj. uvedení honitby do původního stavu.

Pro celkovou hodnotu trofejové zvěře je nutné připočítat i hodnotu trofeje.